

SİRKÜLER

Sayı: Eylül 2017

İçindekiler

1. BÖLÜM	2
SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATI.....	2
1. SGK Tarafından Yapılan Yersiz Ödemelerin Tahsili	2
2. Genel Sağlık Sigortası Sağlık Aktivasyon İşlemleri.....	4
2. BÖLÜM	6
ÇALIŞMA MEVZUATI	6
1. Meslekî Yeterlilik Kurumu Meslekî Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Getirilen Mesleklere İlişkin Süre Uzatımı	6

1. BÖLÜM SOSYAL GÜVENLİK MEVZUATI

1. SGK Tarafından Yapılan Yersiz Ödemelerin Tahsili

Değişen/Yayınlanan Mevzuat: 2017-25 Sayılı SGK Genelgesi

İlgili Genelge'ye göre SGK tarafından işverenlere, sigortalılara, isteğe bağlı sigortalılara gelir veya aylık almakta olanlara ve bunların hak sahiplerine, genel sağlık sigortalılarına ve bunların bakmakla yükümlü olduğu kişilere, fazla veya yersiz olarak yapıldığı tespit edilen bu Kanun kapsamındaki her türlü ödemeler;

- a) Kasıtlı veya kusurlu davranışlarından doğmuşsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru en fazla on yıllık sürede yapılan ödemeler, bu ödemelerin yapıldığı tarihlerden,
- b) SGK'nın hatalı işlemlerinden kaynaklanmışsa, hatalı işlemin tespit tarihinden geriye doğru en fazla beş yıllık sürede yapılan ödemeler toplamı, ilgiliye tebliğ edildiği tarihten itibaren yirmidört ay içinde yapılacak ödemelerde faizsiz, yirmidört aylık sürenin dolduğu tarihten sonra yapılacak ödemelerde ise bu süre sonundan, itibaren hesaplanacak olan kanunî faizi ile birlikte, ilgililerin SGK'dan alacağı varsa bu alacaklarından mahsup edilir, alacakları yoksa genel hükümlere göre geri alınır.

Öte yandan, Fazla veya Yersiz Ödemelerin Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 23/06/2017 tarihli ve 30105 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

23/06/2017 tarihli Yönetmelik değişikliği sonrası yersiz ödemelerin tahakkuk ve tahsili işlemlerinde;

1) Gelir veya aylık almakta iken çalışmaya başlayan sigortalıların, öncelikle durum değişikliğini SGK'ya bildirip bildirmediğine ilişkin kontrol yapılacak, bildirim yapılmadığının tespit edilmesi halinde bu defa bildirim yükümlüleri tarafından resmi yazı veya 4/1-(a), 4/1-(b) ve 4/1-(c) sigortalılarının tescillerine ilişkin programlar vasıtasıyla belirtilen 1 aylık süre içerisinde bildirim yapıp yapılmadığının tespiti yoluna gidilecektir. Bu itibarla, söz konusu sigortalıların sigortalılık başlangıç tarihi ile SGK'ya bildirim yapılan tarih arasında 1 aydan az süre bulunması halinde SGK'ya yapılması gereken bildirim yükümlülüğünün yerine getirildiği kabul edilecek ve borçları SGK'nın hatalı işlemlerinden doğan fazla veya yersiz ödemeler kapsamında değerlendirilerek 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin (b) bendi kapsamında işlem yapılacaktır.

Örnek 1: SGK'dan 4/1-(c) kapsamında aylık almakta iken 18/09/1998 tarihinden itibaren kamu kesiminde görev yaptığı için 27/03/2015 tarihinde tespit edilmesi üzerine sigortalının SGK'ya yapması gereken bildirim yükümlülüğünü yerine getirmede gerekçesi ile ilgili hakkında tespit tarihinden 10 yıl geriye gidilerek

01/04/2005-31/03/2015 tarihleri aralığında yersiz ödenen 138.929,03 TL aylık tutarı ve 55.457,03 TL faizi olmak üzere toplam 194.386,06 TL borç kaydedilmekte iken, Yönetmelik değişikliği sonrasında ilgiliye ait kayıtların incelenmesinde; ilgili kamu idaresince sigortalının bildirimini 25/09/1998 tarihinde yapıldığı anlaşıldığından, 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin (b) bendi gereğince tespit tarihinden 5 yıl geriye gidilerek 01/04/2010-31/03/2015 tarihleri arasında yersiz ödenen aylıkları 83.731,69 TL esas alınarak borç tahakkuk ve tahsil işlemleri yapılacaktır.

Örnek 2: SGK'dan 01/01/2009 tarihinden itibaren 4/1-(a) kapsamında yaşlılık aylığı almakta iken 12/04/2016 tarihinde 15/10/2010 tarihinden itibaren kamu işyerinde 4/1-(a) kapsamında çalışmaya başladığı tespit edilen ve tahsis numarasının son rakamı "8" olan sigortalıya tespit tarihinden 10 yıl geriye gidilerek 22/10/2010-21/04/2016 tarihleri arasında ödenen tutar faizli olarak borç kaydedilmekte iken, yapılan Yönetmelik değişikliği ile kamu işyerinin sigortalının işe başlatıldığı tarih olan 15/10/2010 tarihinden itibaren 1 ay içerisinde sigortalının bildirimini yapmış olması koşuluyla tespit tarihinden 5 yıl geriye gidilerek 22/04/2011-21/04/2016 tarihleri arasında yapılan ödemelerin faizsiz olarak tahsili yoluna gidilecek ve bu çerçevede borç tahakkuk işlemleri düzeltilecektir.

Örnek 3: SGK'dan 4/1-(b) kapsamında ölüm sigortasından hak sahibi kız çocuğu olarak 01/11/2008 tarihinden itibaren aylık almakta iken 05/04/2017 tarihinde 15/12/2008 tarihinden itibaren 4/1-(c) kapsamında çalışmaya başladığı tespit edilen ve tahsis numarasının son rakamı "9" olan sigortalının çalışmaya başladığı işyerince işe girdiği tarihten itibaren 1 aylık süre içerisinde bildirimini yapıldığının tespit edilmesi halinde 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin (b) bendi gereğince 05/04/2012-05/04/2017 süresi için işlem yapılarak 25/04/2012-24/04/2017 süresi yersiz ödenen aylık miktarlarının faizsiz olarak tahsili yoluna gidilecek, söz konusu bildirim 1 aylık süre içerisinde yapılmadığının tespit edilmesi halinde ise 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin (a) bendi gereğince 25/12/2008-24/04/2017 tarihinde ödenen miktarlar faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

2) Gelir veya aylık almakta iken yeni bir gelir veya aylığa giren kişilerin durumları 5510 sayılı Kanunun 54 üncü maddesine göre yeniden değerlendirilmektedir. Yeni bir gelir veya aylık bağlanması nedeniyle önceki gelir veya aylığı kesilmesi gereken kişilerden bu gelir veya aylığı kesilmeksizin ödenmeye devam edilenlere yapılan ödemelere ilişkin borçlar SGK'nın hatalı işlemlerinden doğan fazla veya yersiz ödemeler kapsamında değerlendirilerek 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin (b) bendi kapsamında işlem yapılacaktır.

Örnek 4: SGK'dan 5510 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı ve Kanunun 4/1-(b) bendi kapsamında eşinden ölüm aylığı almakta iken yine Kanuna göre 01/05/2010 tarihinden itibaren de 4 1-(a) statüsünden sürekli iş göremezlik gelirin hak kazanan sigortalı için Kanunun 54 üncü maddesine göre gelir ve aylıklar karşılaştırılıp eşinden dolayı aldığı ölüm aylığı kesilmesi gerekirken ödenmeye devam edilmiş ve bu durum 01/08/2017 tarihinde SGK tarafından tespit edilmiştir. Buna göre, sigortalıya tespit tarihinden itibaren 5 yıl geriye gidilerek ödenen aylıklar borç çıkartılacak ve faiz uygulanmayacaktır.

3) Gelir veya aylık almakta iken yeniden sigortalı olmasına rağmen Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sürede adına herhangi bir bildirim yapılmadığı tespit edilen kişilerin, durum değişikliğine ilişkin SGK'ya yapması gereken bildirim yükümlülüğünü yerine getirmediği kabul edilecek ve borçları ilgililerin kasıtlı ve kusurlu davranışı olarak değerlendirilerek 5510 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin (a) bendi kapsamında işlem yapılacaktır.

4) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (e) bentleri kapsamında fazla ve yersiz ödeme yapıldığı değerlendirilen dosyalardaki tahsil süreci devam eden borçlar, söz konusu Yönetmelik değişikliği ile 5 inci maddenin birinci fıkrasına eklenen hükümler dikkate alınarak yeniden hesaplanacak ve bu tarihe kadar tahsil edilmiş tutarlar ve bu tutarlara ilişkin faiz miktarları hesaplamada dikkate alınacaktır.

Tahsil edilmiş tutarın yeniden yapılan hesaplama sonucu belirlenen tutardan fazla olması halinde aradaki fark iade edilmeyecek, bu maddenin yürürlük tarihinden önce tamamı tahsil edilmiş borçlar ise bu maddeye göre yeniden hesaplanmayacak ve tahsil edilmiş tutarlar iade edilmeyecektir.

Örnek 5: Örnek 1'deki sigortalının borcunun tahsil sürecinin devam etmesi halinde, Yönetmeliğin yayım tarihi olan 23/06/2017 tarihine kadar 40.000,00 TL anapara, 10.510,00 TL faiz olmak üzere toplam 50.510,00 TL tahsil edilmiştir. Buna göre, sigortalının ödemesi gereken 83.731,69 TL yersiz ödeme tutarından tahsil edilen 50.510,00 TL tutarın çıkarılması sonucu kalan 33.221,69 TL'nin tahsilatına devam edilecek ve ilgilinin borç tahakkuku düzeltilecektir.

Örnek 6: Örnek 1'deki sigortalının, yeniden hesaplanan ve tahsil süreci devam eden 83.731,69 TL toplam borca karşılık Yönetmeliğin yayım tarihi olan 23/06/2017 tarihine kadar 87.325,00 TL tahsil edilmiştir. Bu durumda tahsil edilen tutar yeniden hesaplanan tutardan fazla olduğu için bakiye borç terkin edilerek borç kapatılacaktır. Fazla tahsil edilen tutar ilgiliye iade edilmeyecektir.

2. Genel Sağlık Sigortası Sağlık Aktivasyon İşlemleri

Değişen/Yayınlanan Mevzuat: 2017-26 Sayılı SGK Genelgesi

Yürürlükte bulunan güncel mevzuatta yapılan değişikliklere göre 2011/50 sayılı Genelgenin sağlık hak sahipliği ile ilgili bölümü ve çeşitli zamanlarda yayımlanan farklı genelge ve genel yazıların yeniden gözden geçirilmesi, güncellenmesi ve konu bazında tekleştirilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda genel sağlık sigortası; kişilerin öncelikle sağlıklarının korunmasını, sağlık riskleri ile karşılaşmaları halinde ise oluşan harcamaların finansmanını sağlayan sigorta, genel sağlık sigortalısı ise Kanunun 60 ıncı maddesinde sayılan kişiler olarak tanımlanmıştır. Genel sağlık sigortalısı sayılanlar ve sayılmayanlara Genel Sağlık Sigortası Tescil, Prim Ve Müstehaklık İşlemleri Yönetmeliğinde yer verilmiştir.

Genel sağlık sigortası aktivasyon işlemi; genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin, genel sağlık sigortası hak ve hizmetlerinden yararlandırılması amacıyla söz konusu kişilere ait bilgilerin SGK kayıtlarıyla elektronik ortamda eşleştirilerek aktif hale getirilmesini ifade etmektedir.

Buna göre yapılacak aşağıda belirtilen işlemler 2017-26 Sayılı SGK Genelgesinde açıklanmıştır.

[Genelge için tıklayınız.](#)

BÖLÜM 1

1. GENEL SAĞLIK SİGORTALISI SAYILANLARIN KAPSAMA ALINIŞ TARİHLERİ

- 1.1. Bakmakla Yükümlü Olunan Kişiler İle İlgili Diğer Hususlar
- 1.2. Bakmakla Yükümlü Olunan Çocuklar
 - 1.2.1. 18 Yaşını Doldurmamış Çocuklar
 - 1.2.2. Öğrenciler
 - 1.2.3. Lise ve Dengi Öğrenim Gören Öğrenciler
 - 1.2.4. Yüksek Öğrenimde Öğrenim Gören Öğrenciler
 - 1.2.5. Öğrenciler İle İlgili Diğer Hususlar
 - 1.2.6. Lise ve Dengi Öğrenim İle Yüksek Öğrenimden Mezun Olanlar
 - 1.2.7. Lise ve Dengi Okullardan Mezun Olanlar
 - 1.2.8. Yüksek Öğrenimden Mezun Olanlar
- 1.3. Malul Çocuklar İle İlgili Hükümler
- 1.4. Evlat Edinilen Çocuklar
- 1.5. Bakmakla Yükümlü Olunan Anne ve Baba
 - 1.5.1. Yabancı Uyruklu Anne/Baba
- 1.6. Kanununun Geçici 12 nci Maddesine Göre Sağlanan Haklar
 - 1.6.1. Kız Çocukları
 - 1.6.2. Erkek Çocuklar
 - 1.6.3. Malul Çocuklar
 - 1.6.4. Üvey Çocuklar
 - 1.6.5. Durum Değişikliği ve Halleri
- 1.7. Bakmakla Yükümlüsü Olmayan Genel Sağlık Sigortalıları
- 1.8. Bakmakla Yükümlü Olunan Kişi Sayılmayanlar

BÖLÜM 2

2. GENEL SAĞLIK SİGORTASINDAN YARARLANMA ŞARTLARI

- 2.1. Prim Gün Sayısı
 - 2.1.1. Bir Yılın Hesabında Dikkate Alınmayacak Süreler
- 2.2. Prim ve Prime İlişkin Borçlar
- 2.3. Diğer Hususlar
- 2.4. Ücretsiz/Aylıksız İzin Dönemlerinde Sağlık Hizmeti
 - 2.4.1. Sendika görevi nedeniyle ücretsiz izin
 - 2.4.2. Askerlik görevi nedeniyle ücretsiz izin
 - 2.4.3. Diğer ücretsiz izinler

3. SAĞLIK AKTİVASYONU İÇİN YAPILACAK İŞLEMLER

- 3.1. Sağlık Aktivasyon İşlemleri İçin İstenen Belgeler
 - 3.1.1. Sağlık Yardımı Talep Ve Taahhüt Belgesi
 - 3.1.2. Vukuatlı Nüfus Kayıt Örneği
 - 3.1.3. Öğrenci Belgesi
 - 3.1.4. Sağlık Kurulu Raporu
 - 3.1.5. Geçici Kimlik Numarası ve İkamet İzni

4. GENEL SAĞLIK SİGORTASINDAN YARARLANMA HAKKININ SONA ERMESİ

- 4.1. İkametgâh Adresinin Türkiye Dışına Taşınması Nedeni İle Sona Erme
- 4.2. Ölüm Nedeniyle Sona Erme

- 4.3. Tutukluluk ve Hükümlülük Nedeni ile Sona Erme
- 4.4. Askerlik Nedeni ile Sona Erme
- 4.5. Sigortalılığın Sona Ermesi Nedeni ile Sona Erme
- 4.5.1. Sigortalılığın Sona Erdikten Sonra 10 Gün, 30 Gün veya 10+90 Gün Daha Sağlık Hizmetinden Yararlanacaklar
- 4.5.2. Genel Sağlık Sigortalılığının Bittiği Tarih İtibariyle Sağlık Hizmetlerinden Yararlanma Hakkı Sona Erenler
- 4.6. Sıfır Gün ve Kazanç Bildirilen Sigortalıların Sağlık Yardımları

5. BİR DEN FAZLA GENEL SAĞLIK SİGORTALILIĞI VEYA BAKMAKLA YÜKÜMLÜ OLUNANLARIN STATÜLERİNİN DEĞİŞMESİ, BİRLEŞMESİ VEYA ÇAKIŞMASI

- 5.1. Sürekli İş Göremezlik Geliri veya Ölüm Geliri Alanlar
- 5.2. Ölüm Aylığı Alanlar ile Bakmakla Yükümlü Olunanlar
- 5.3. 1005 Sayılı Kanuna Göre Aylık Alanlar ile Bunların Eşleri

BÖLÜM 3

6. ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

- 6.1. Yurt Dışı Borçlanması Yaparak Aylık Alanlar
- 6.1.1. Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Olan Ülkelerden Borçlanarak Aylık Alanlar
- 6.1.2. Sosyal Güvenlik Sözleşmesi Olmayan Ülkelerden Borçlanarak Aylık Alanlar
- 6.2. Uzun Süreli İstirahat Alanlar
- 6.3. İşverenlerce Elektronik Ortamda Sigortalı İçin Prim Gün Bildirilmesi
- 6.4. Aylık veya Gelir Bağlanacak Sigortalıların Aktivasyon İşlemleri
- 6.5. Mahkeme Kararlarına Göre Sağlık Yardımlarının Verilmesi
- 6.6. Yürürlükten Kaldırılan Genelge, Genel Yazı ve Talimatlar

2. BÖLÜM ÇALIŞMA MEVZUATI

1. Meslekî Yeterlilik Kurumu Meslekî Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Getirilen Mesleklere İlişkin Süre Uzatımı

Değişen/Yayınlanan Mevzuat: 26 Eylül 2017 Tarihli ve 30192 Sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Meslekî Yeterlilik Kurumu Meslekî Yeterlilik Belgesi Zorunluluğu Getirilen Mesleklere İlişkin Tebliğ

İlgili Tebliğ'e göre, Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerden olup, Meslekî Yeterlilik Kurumu tarafından standardı yayımlanan ve ekteki listede belirtilen mesleklerde, Meslekî Yeterlilik Kurumu Meslekî Yeterlilik Belgesine sahip olmayan kişiler 26.09.2018 tarihinden sonra çalıştırılmazlar.

3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'na göre ustalık belgesi almış olanlar ile Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı meslekî ve teknik eğitim okullarından ve üniversitelerin meslekî ve teknik eğitim veren okul ve bölümlerinden mezun olup, diplomalarında veya ustalık belgelerinde belirtilen bölüm, alan ve dallarda çalıştırılanlar için yukarıda belirtilen belge şartı aranmaz.

[Ek : Zorunlu Meslekler Listesi](#)